

Helseerklæring for arbeidsdykking

Dykkere som skal jobbe med innaskjærs arbeidsdykking i Norge må ha gyldig helseerklæring i tillegg til gyldig dykkerbevis. Helseerklæringen er gyldig i ett år og må utstedes av en godkjent dykkerlege.

Formålet med kravet om helseerklæring er å sikre at dykkere ikke utfører arbeidsdykking dersom de har en helsetilstand som kan medføre en sikkerhetsfare for dem selv eller andre. Dykkeren skal være i stand til å ivareta egen og andres sikkerhet både i normale arbeidssituasjoner og ved nødsituasjoner.

Det er bare godkjente dykkerleger som kan utstede helseerklæringer for innaskjærs arbeidsdykking i Norge. Du finner en liste over godkjente dykkerleger hos Statsforvalteren i Rogaland: [Godkjenning av legar \(statsforvalteren.no\)](#)

Dykkeren må ha både gyldig helseerklæring og gyldig dykkerbevis tilgjengelig ved arbeidsdykking i Norge.

Helseundersøkelse og helseerklæring

Dykkerlegen utsteder helseerklæringen etter å ha undersøkt dykkeren etter kravene i [forskrift om utførelse av arbeid § 26-43](#) og [Helsedirektoratets veileder \(helsedirektoratet.no\)](#) til forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs (inkludert helsekrav for yrkesdykkere).

Dykkerlegen kan komme fram til ett av tre resultat etter helseundersøkelsen:

- Dykkeren er helsemessig skikket for dykking. Helseerklæringen varer da i ett år.
- Dykkeren er helsemessig skikket for dykking, men med noen begrensninger.
- Dykkeren er helsemessig uskikket for dykking, dette kalles en ugyldighetserklæring.

Dersom dykkerlegen gjennom helseundersøkelsen kommer frem til at dykkeren er helsemessig uskikket for dykking eller bare skikket for dykking med begrensninger, skal dykkerlegen begrunne dette. Dykkerlegen skal oppbevare begrunnelsen sammen med skjemaet for helseerklæring eller udyktighetserklæring. Avgjørelsen fra dykkerlegen er et vedtak som dykkeren kan klage på. Dykkerlegen skal informere dykkeren om denne klageretten.

Skjema for helseerklæring eller udyktighetserklæring

Dykkerlegen skal bruke Arbeidstilsynets skjema for utstedelse av helseerklæring eller udyktighetserklæring for å dokumentere sine avgjørelser etter helseundersøkelsen.

Bokmål

[Helseerklæring/udyktighetserklæring for arbeidsdykking – bokmål \(pdf\)](#)

[Helseerklæring/udyktighetserklæring for arbeidsdykking – bokmål \(docx\)](#)

Nynorsk

[Helseerklæring/udyktighetserklæring for arbeidsdykking – nynorsk \(pdf\)](#)

[Helseerklæring/udyktighetserklæring for arbeidsdykking – nynorsk \(docx\)](#)

Merk at skjemaet også inneholder en egen del om samtykke fra dykkeren til å dele sine person- og helseopplysninger ved en klage på dykkerlegens avgjørelse.

Klage på dykkerlegens vedtak

Dykkeren kan klage på dykkerlegens avgjørelse om å utstede udyktighetserklæring eller helseerklæring med begrensninger. Klagen skal være skriftlig og sendes eller leveres til dykkerlegen. Klagen må inneholde dykkerens innvendinger mot dykkerlegens avgjørelse.

Når dykkerlegen mottar en klage må legen gjøre de undersøkelsene som klagen gir grunn til. Etter å ha vurdert klagen, kan dykkerlegen oppheve eller endre vedtaket sitt dersom legen er enig i det som er anført.

Hvis dykkerlegen ikke finner grunn til å omgjøre avgjørelsen, må legen sende klagen videre til Direktoratet for arbeidstilsynet. Legg ved følgende dokumentasjon:

- Helseerklæringen eller udyktighetserklæringen, også dykkerens samtykke
- Dykkerlegens begrunnelse for avgjørelsen som er påklaget
- Dykkerlegens vurdering av innholdet i klagen og en vurdering av hvorfor legen opprettholder sin avgjørelse
- Relevante person- og helseopplysninger om dykkerens helse

Det er viktig at dykkeren har samtykket til at dykkerlegen kan dele person- og helseopplysninger med Direktoratet for Arbeidstilsynet, Statsforvalteren i Rogaland og klagenemnda. Det er dykkerlegens ansvar å sørge for at dette er gjort før klagen sendes inn.

Etter at Direktoratet for arbeidstilsynet har mottatt klagen, skriver de en innstilling til klagenemnda som skal behandle klagen. Dette er den samme klagenemnda som for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs ([jf. forskrift 20. desember 2010 nr. 1780 § 18 og § 19](#)).

Dykkeren som klager har rett til å være til stede når klagenemnda behandler klagen, og rett til å ha med seg en fullmektig.

Klagenemnda avgjør klagen og Statsforvalteren i Rogaland vedtar saken i tråd med denne avgjørelsen. Vedtaket blir sendt til dykkeren med kopi til Direktoratet for Arbeidstilsynet og til dykkerlegen.

Dykkere kan formelt sett søke om dispensasjon fra kravet om helseerklæring i sin helhet. Dette vil være aktuelt i situasjoner der en dykkerlege og klagenemnden har vurdert at dykkeren har sykdom eller skade som øker risikoen for ulykke eller helsefarer ved dykkeoperasjoner.

Kravet for innvilgelse av dispensasjon fra helsekravet er imidlertid at det er sikkerhets- og helsemessig forsvarlig. En kan derfor ikke regne med å få dispensasjon fra helsekravet.

Klagefrist

Klagefristen er tre uker fra dykkeren ble informert om dykkerlegens avgjørelse, [jf. forvaltningsloven § 29 første ledd](#).

Innsending av klagen til Direktoratet for arbeidstilsynet

Dykkerlegen sender klagen med vedlegg digitalt til Direktoratet for Arbeidstilsynet via eDialog. Les mer om dette på www.arbeidstilsynet.no/post

Klagen kan også sendes som vanlig post:

Direktoratet for arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgarden
7468 Trondheim

Dykkere kan søke om dispensasjon

Dykkere kan søke om dispensasjon fra kravet om helseerklæring. Dette gjelder hvis dykkerlegen og klagenemnda har vurdert at dykkeren er uskikket på grunn av «sykdom eller skade som øker risiko(en) for ulykke eller helsefarer ved dykkeoperasjoner» fordi ett eller flere av helsekravene i [Helsedirektoratets veileder \(helsedirektoratet.no\)](#) ikke er oppfylt.

I slike tilfeller kan dykkeren søke om dispensasjon fra selve kravet om helseerklæring i § 26-11 i forskrift om utførelse av arbeid, jf. § 1-5.

Dykkeren må sende søknad om dispensasjon direkte til Arbeidstilsynet. Ved avslag på søknaden kan dykkeren klage til Direktoratet for Arbeidstilsynet, jf. arbeidsmiljøloven § 18-6 (7) ledd.

Arbeidsgiver har rett til å kreve ny helseerklæring

Arbeidsgiver kan kreve at en dykker skal gjennomgå en ny legeundersøkelse når arbeidsgiveren eller dykkeren selv opplever helsesvikt som kan ha betydning for dykkerens helse eller evnen til å ivareta egen og andres sikkerhet under arbeidsdykking.

Mer informasjon:

Regelverk:

[Regelverket for dykking](#)

Om helsekrav, helseundersøkelse, helseerklæring/udyktighetserklæring og klageadgang (se også kommentarene):

[Forskrift om utførelse av arbeid § 26-43](#)

Om klagenemnda:

[Forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs § 18 og 19 \(lovdata.no\)](#)

[Klagenemnda oppnevnt av Helsedirektoratet \(statsforvalteren.no\)](#)

Om godkjente dykkerleger:

[Forskrift om helsekrav for personer i arbeid på innretninger i petroleumsvirksomheten til havs kap. 2 \(lovdata.no\)](#)

